

DN granskar. Karolinska universitetssjukhuset

Chefsjuristen: "Direktören är inte adjungerad i styrelsen"

Stockholms läns landsting backar nu från det tidigare beskedet om att landstingsdirektören är adjungerad i Karolinskas styrelse. Detta efter DN:s avslöjande om att det står i strid med kommunallagen.

– Vi kunde ha varit tydligare. Man kan inte säga att hon är adjungerad, säger chefsjurist Anne Rundquist.

Landstingets chefsjurist Anne Rundquist går nu emot landstingsledningen, som sedan i februari uppgett att landstingsdirektören är adjungerad i Karolinska universitetssjukhusets styrelse.

– Landstingsdirektörens roll blir upp till den nya styrelsen att avgöra, säger Rundquist till DN.

Efter en rad avslöjanden av DN, bland annat om jäv och fakturor utom kontroll vid Karolinska, vidtog landstinget flera krisåtgärder.

En var att sätta landstingsdirektör Malin Frenning som adjungerad ledamot i sjukhusstyrelsen. I måndags uppgav experter till DN att detta strider mot kommunallagen.

Landstingets högste tjänsteman kan inte sättas som förtroendevald i en nämnd, vilket styrelsen är i juridisk mening. Adjungering av ledamöter saknar också över huvud taget lagstöd, enligt experterna.

På tisdagskvällen publicerade landstinget en text på sin hemsida, om att det handlar om två olika sätt att se på kommunallagen: "Den ena tolkningen baseras på lagens formulering om att en direktör inte får väljas till ledamot eller ersättare i en styrelse. Den andra bygger på regeln om att den som har kallats till ett sammanträde får delta i överläggningarna men inte i besluten."

Men Olle Lundin, professor i förvaltningsrätt vid Uppsala universitet, anser inte att landstingets lagläsning håller.

Nämnden kan kalla utomstående. Inte ens nämnden själv har dock rätt att besluta att en utomstående ska närvara kontinuerligt, enligt Lundin.

– Det kan tyckas löjligt och byråkratiskt, men kommunallagen är konstruerad så att nämnden i så fall får besluta inför varje sammanträde om de behöver landstingsdirektören inför det mötet. De kan inte adjungera henne permanent.

Beslutet om att adjungera Frenning är dessutom taget av landstingsstyrelsens ägarutskott, trots att nämnden ska vara en självständig myndighet.

– Att ett annat organ beslutar att nämnden har behov av en landstingsdirektör i nämnden är fullständigt åt skogen. Då sitter de med en typ av överrock, och där bryter man mot hela systematiken, säger Lundin.

– Jag vet inte om det har att göra med inkompetens eller om de tycker att deras idéer är bättre än den lag som riksdagen beslutat om.

Henry Bäck, professor emeritus i offentlig förvaltning ställer sig bakom Olle Lundin och understryker att kommunallagen är tydlig med att den högsta förvaltningschefen inte är valbar till förtroendeuppdrag.

– Här kan det tolkas som att tjänstemannen har ett uppdrag.

Han säger samtidigt att det är vanligt att tjänstemän närvarar vid nämndsammanträden, men att det måste ske under vissa premisser, och då på nämndens initiativ.

– Det går inte att skicka in tjänstemän på det här sättet utifrån. Det strider mot kommunallagen.

I underlag till beslut från landstingsstyrelsen 20 februari framgår tydligt att landstingsdirektören kommer att, "som adjungerad le-

damot, delta i Karolinskas styrelsemöten för att komplettera kompetensen och stärka kontrollen". Budskapet har också förmedlats i pressmeddelanden från den borgerliga alliansen och på landstingets hemsida. Sedan februari har hon även deltagit i flera styrelsemöten.

Men när DN ställer frågan till landstingets chefsjurist Anne Rundquist säger hon nu att Frenning inte är adjungerad.

– Jag vet att det i artikeln på vår webb och i vissa av våra texter står att Malin Frenning är adjungerad ledamot i styrelsen. Adjungering nämns inte i kommunallagen. Då är det viktigt att man är extra tydlig med vad som menas. Där måste vi vara självkritiska, säger Rundquist. **Det står i underlaget till landstingsstyrelsens beslut att hon är adjungerad ledamot. Stämmer inte det?**

– Det beror på vad man lägger in i begreppet adjungerad. Om jag som chefsjurist skulle få frågan om en tjänsteman kan vara adjungerad ledamot i en nämnd, då skulle jag säga nej. Det finns inget formellt beslut.

Rundquist säger nu att det endast är att-satserna i beslutsprotokollet som räknas, och där står inte explicit att Frenning är invald som ledamot.

– Landstingsdirektören är inte vald som ledamot i Karolinskas styrelse. För det finns ett valbarhetshinder. Däremot får hon närvara vid styrelsemötena utan att vara ledamot. Vi kunde ha varit tydligare.

Enligt flera experter som DN talat med är det inte förenligt med kommunallagen att ge en tjänsteman ett uppdrag på det här sättet.

Anne Rundquist Foto: Anna Molander

Det är bara en nämnd som kan kalla tjänstemännen till respektive möte.

– Ja, det stämmer. Det är upp till ordföranden och styrelsen att kalla de som anses behövas till mötet.

Hur viktigt anser du att det är att Stockholms läns landsting följer kommunallagen?

– Det är självklart jätteviktigt och det gör vi.

Hur ser du då på att flera experter på kommunallagen anser att beslutet att adjungera landstingsdirektören till Karolinskas styrelse strider mot lagen?

– Jag ser ingen konflikt. Det finns bara en kommunallag. Det finns inget beslut som säger att landstingsdirektören ska närvara vid styrelsemötena. Hon är inte adjungerad.

Malin Frenning skriver i ett mejl till DN:

– När jag får en kallelse till ett sammanträde i Karolinskas styrelse så närvarar jag. Eftersom jag inte är en vald styrelseledamot så vet jag att jag har rätt att yttra mig men har inte rätt att delta i någon form av beslut.

Miljöpartiet kommer inte delta i beslut om sjukhusstyrelserna, meddelar Tomas Eriksson (MP), gruppleadare i landstinget.

– Jag tycker att Alliansen borde ta en grundkurs i kommunallagen.

Håkan Sörman, som föreslagits som ny ordförande i Karolinskas styrelse:

– Jag vill egentligen inte kommentera frågan, innan jag är vald. Om vi blir valda är det vi i nya styrelsen som beslutar om vilka vi vill kalla till oss, säger han till DN.

DN har sökt finanslandstingsråd Irene Svenonius (M) som hänvisar till landstingsdirektören.

Lisa Röstlund

lisa.rostlund@dn.se

Anna Gustafsson

anna.gustafsson@dn.se

Läs mer

"Direktör ny i sjukhusets styrelse – i strid mot lagen" – Tidigare artiklar hittar du på dn.se/om/karolinska

GÄLLER HELA BUTIKEN!

START IDAG!

32

FÖR

flash

For women. By women.

Från koja till slott.

Kanske det är dags att byta bostad? I DN Bostad har du goda möjligheter att hitta ditt nya hem, fritidshus eller sommarstuga. Oavsett vilken prisklass eller storlek du letar efter.

För mer information kontakta oss på bostad@dn.se

DAGENS NYHETER.

CITROËN KOMFORTVECKA 28. APRIL - 6. MAJ

COMFORT IS THE NEW COOL

Testa komforten – få Sveriges bekväma kaffe!

NYA CITROËN C4 CACTUS HALVKOMBI

Introduktionspris fr. 159.900:-

Se mer på www.citroen.se

HANINGE LINDHOLM BIL AB	NACKA DAHLBACKA BIL AB	SPÅNGA HEDIN BIL	SKÄRHOLMEN WAHLSTRÖM NIELSEN BIL AB
VALLENTUNA VALLENTUNA MOTOR	AKALLA HEDIN BIL	TÄBY RISBERGS BIL AB	SÖDERTÄLJE BIRKA & BREM-BIL AB